

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

248649

การสร้างแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ของผู้เรียนในศตวรรษที่ ๒๑
แผนกคณาจารย์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ ๒๕๕๑

ผู้จัดทำ ศันสนิศา

ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาคณาจารย์และประเมินผลการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์
คุณภาพนี้ ๒๕๕๑

600255072

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

248649

การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ฐิตินันท์ ตันทะรา

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กุมภาพันธ์ 2555

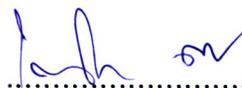
การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร
แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ฐิตินันท์ ต้นทะรา

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ อุเทน ปัญโญ

.....กรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข

.....กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ สมุทร์ทัย

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตินันท์ สมุทร์ทัย

24 กุมภาพันธ์ 2555

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความรู้ ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้กำลังใจ ส่งเสริมสนับสนุน ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาของท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อุเทน ปัญโญ ที่ได้กรุณาตรวจทานแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ด้วยดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญและรุ่นพี่สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาทุกท่านที่สละเวลาตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์อภากาศ วรงค์คำจันทร์ อาจารย์สรารุช ชัยยอง อาจารย์สุพิชา ปันศิริ อาจารย์ปิยฉัตร นันธิสิงห์ อาจารย์พัชรินทร์ ไชยาเลิศ อาจารย์จุไรรัตน์ แสนมงคล อาจารย์สุพรรณ คำตา และเพื่อนครูอีกหลายท่านที่ไม่สามารถกล่าวนามได้หมดในที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา รหัส 51 ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้และขอบคุณผู้บริหาร เพื่อนครู โรงเรียนบ้านแม่เอะ และ โรงเรียนบ้านแม่จาง ทุกท่านที่คอยช่วยเหลือ สนับสนุนในการศึกษาปริญญาโท ในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และบุคคลในครอบครัวทุกท่าน ที่ให้ความรัก ความห่วงใย กำลังใจ สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ส่งผลทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในวันนี้

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ผู้เขียน	นางสาวจิตินันท์ ตันทะรา
ปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)
คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฤตินันท์ สมุทรทัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

248649

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้านอยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน และรักความเป็นไทย และสร้างเกณฑ์ปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างข้อคำถาม เป็นครูผู้สอนในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 60 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสร้างตัวเลือก เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน จำนวน 200 คน 3) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาอำนาจจำแนก เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน จำนวน 330 คน และ 4) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ จำนวน 150 คน ความเชื่อมั่น จำนวน 300 คน และสร้างเกณฑ์ปกติ จำนวน 500 คน เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดเชียงใหม่ ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายชั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย การทดสอบค่าที และสัมประสิทธิ์แอลฟา การวิจัยปรากฏผลดังนี้

1. ได้แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน จำนวน 3 ฉบับคือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง จำนวน 15 ข้อ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน จำนวน 17 ข้อ ด้านรักความเป็นไทย จำนวน 18 ข้อ เมื่อได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วพบว่าทุกข้อคำถาม มีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีอำนาจจำแนก มีความเที่ยงตรงเชิงสภาพ และทุกฉบับมีความเชื่อมั่นสูง

2. ได้เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ในรูปคะแนนที่ปกติ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 มีช่วงคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ 21 – 79 ฉบับที่ 2 มีช่วงคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ 19 – 81 และฉบับที่ 3 มีช่วงคะแนนที่ปกติ ตั้งแต่ 19 – 81

Thesis Title	Construction of Desirable Characteristics Inventories of Learners According to the Basic Education Core Curriculum of B.E. 2551	
Author	Miss.Tithinan Tantara	
Degree	Master of Education (Educational Measurement and Evaluation)	
Thesis Advisory Committee	Assoc. Prof. Dr. Kiatsuda Srisuk	Advisor
	Asst.Prof. Dr. Ruetinan Samutthai	Co-advisor

ABSTRACT

248649

The objectives of this research was to construct Desirable Characteristics Inventories of Learners According to the Basic Education Curriculum of B.E. 2551, including observance sufficiency economy philosophy in one's way of life, dedication and commitment to work, cherishing Thai-ness and create norms. The samples were divided into four groups 1) The samples used for forming question were 60 people, who had teaching experience at school in Chiang Mai. The Samples were chosen by Purposive Sampling, 2) The samples used for forming choices were 200 students secondary and high school, who were studying in Chiang Mai school. The samples were chosen by Multi – stage Random Sampling, 3) The samples used for determining the values of discrimination powers were 330 students secondary education, who were studying in Chiang Mai school. The sample were chosen by Multi – stage Random Sampling and 4) The samples used for Concurrent Validity were 150 students, the coefficient of alpha reliability were 300 students and create norms were 500 students secondary education studying in Chiang Mai school . The Samples were chosen by Multi – stage Random Sampling. They were subject to analyze by percentage, t – test, and Coefficient of Alpha. The findings were as follows:

1. Had desirable characteristics Inventories of learners by 3 subtests. 15 items for the observance sufficiency economy philosophy in one's way of life. 17 items for the dedication and commitment to work. 18 items for the cherishing Thai-ness. The quality of instruments are

and commitment to work. 18 items for the cherishing Thai-ness. The quality of instruments are content validity, the discrimination powers, the concurrent validity and reliability were high grade.

2. The Norms of the desirable characteristics inventories of learners : 1.

The observance of principles of sufficiency economy philosophy in one's way of life had Normalized T – score ranged from 21 - 79. 2. The dedication and commitment to work had Normalized T – score ranged from 19 - 81. 3. The cherishing Thai-ness had Normalized T – score ranged from 19 - 81 .

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พุทธศักราช 2551	7
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษา พุทธศักราช 2551	10
ความสำคัญและความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์	14
การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	16
แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์	21
เกณฑ์ในการพิจารณาตัดสินใจทางจริยธรรม	30
การสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์	34
เกณฑ์ปกติ	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	47
กลุ่มตัวอย่าง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	51
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	64
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	67
ตอนที่ 1 ผลการสร้างและหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	67
ตอนที่ 2 ผลการสร้างเกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	72
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
ผลการวิจัย	79
อภิปรายผล	80
ข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	85
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา	89
ภาคผนวก ข แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการแสดงออก	91
ภาคผนวก ค แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับ ข้อคำถามเชิงสถานการณ์ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์	94
ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อประมวลการปฏิบัติของนักเรียน	108
ภาคผนวก จ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับตัวเลือก ของข้อคำถาม	119
ภาคผนวก ฉ แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551	133
ภาคผนวก ช ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ข้อคำถามและพฤติกรรมบ่งชี้	153

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า	
ภาคผนวก ช	ค่าดัชนีความสอดคล้อง (ค่า IOC) ตัวเลือกของข้อคำถาม ตามระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ต	176
ภาคผนวก ฉ	ผลการหาอำนาจจำแนก	187
ภาคผนวก ชู	ผลการหาความเที่ยงตรงเชิงสภาพ	192
ภาคผนวก ฉู	คู่มือการใช้แบบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551	197
ประวัติผู้เขียน		203

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ระดับและขั้นตอนของพัฒนาการด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้นของโคลเบิร์ต	25
2 ค่าเปอร์เซ็นต์ (Percentile) หรือค่าร้อยละที่อยู่เหนือผู้อื่นและคะแนนมาตรฐานที่ปกติ (normalized T score)	40
3 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงสภาพจำแนกตาม โรงเรียน	48
4 จำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการหาค่าความค่าความเชื่อมั่นจำแนกตาม โรงเรียน	49
5 จำนวนนักเรียนที่ใช้ในการหาสร้างเกณฑ์ปกติจำแนกตาม โรงเรียน	50
6 ผลการพิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมการแสดงออกตามความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและความเหมาะสมของการใช้ภาษาด้านอยู่อย่างพอเพียง	56
7 ผลการพิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมการแสดงออกตามความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนและความเหมาะสมของการใช้ภาษาด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	56
8 ผลการพิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้หรือพฤติกรรมการแสดงออกตามความหมายของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนความเหมาะสมของการใช้ภาษาด้านรักความเป็นไทย	57
9 ผลการพิจารณาตัวเลือกว่าตรงกับระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ตด้านอยู่อย่างพอเพียง	60
10 ผลการพิจารณาตัวเลือกว่าตรงกับระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ตด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	60
11 ผลการพิจารณาตัวเลือกว่าตรงกับระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ตด้านรักความเป็นไทย	61

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12 ผลการสร้างแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	68
13 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านอยู่อย่างพอเพียง	69
14 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	70
15 ผลการหาคุณภาพของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านรักความเป็นไทย	71
16 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านอยู่อย่างพอเพียง	72
17 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	74
18 เกณฑ์ปกติของแบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ด้านรักความเป็นไทย	76

สารบัญภาพ

รูป	หน้า
1 องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้	8
2 องค์ประกอบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้	9
3 องค์ประกอบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์	12
4 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	12
5 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	51